

1. Махны багц. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ерөнхий шаардлага: Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улсын “Хүнсний тухай” хууль, “Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай” хуулийн заалтыг хангасан байх бөгөөд хүний бие махбодийн хэвийн үйл ажиллагаа, өсөлт хөгжилтийг дэмжих, үндсэн шимт бодис, эрдэс, амин дэмийн зохистой хэмжээ агуулагдсан байх. Монгол Улсын болон олон улсын стандарт шаардлагыг хангасан түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлж, хүний эрүүл мэндийг дэмжин хамгаалах шаардлагатай хүнсийг үйлдвэрлэгч эсхүл албан ёсны гэрээт борлуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан нийлүүлнэ. Хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан гарал үүслийн гэрчилгээ болон дагалдах шинжилгээний бичгүүдийг нийлүүлэлт тухай бүрд тогтмол өгч байх шаардлагатай.

Техникийн тодорхойлолт: Нийлүүлэгдэх бараа бүтээгдэхүүн нь дор дурдсан чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

№	Бараа болон холбогдох үйлчилгээний нэр	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Техникийн тодорхойлолт болон стандарт шаардлага	Сав баглаа боодол
1	Хонины max	Хонины max	<ul style="list-style-type: none"> MNS 5023:2001 эрүүл ахуйн аюулгүй байдлын үндсэн шаардлага MNS 1161:2002 Махны шинэлэг байдлыг тодорхойлох 	Гулуз /24кг-аас багагүй жинтэй/
2	Үхрийн max	Үхрийн max	<ul style="list-style-type: none"> MNS 5023:2001 эрүүл ахуйн аюулгүй байдлын үндсэн шаардлага MNS 1161:2002 Махны шинэлэг байдлыг тодорхойлох MNS 2456:2009 Үхрийн хэсэглэж ангилсан max 	Бүтэн үхрийн дундаж /150кг-аас багагүй жинтэй/
3	Тахианы max	Тахианы гүя	<ul style="list-style-type: none"> MNS 5023:2001 эрүүл ахуйн аюулгүй байдлын үндсэн шаардлага MNS 1161:2002 Махны шинэлэг байдлыг тодорхойлох MNS 0703:2014 Тахианы хэсэглэж ангилсан max 	Хүнсний зориулалтын сав баглаа боодлой байна.
		Тахианы мөч		

- Max, махан бүтээгдэхүүнд “MNS CAC MRL 2. Хүнсний бүтээгдэхүүн дэх малын эмийн үлдэгдлийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ”, “MNS CAC RCP 58. Махны эрүүл ахуйн дадлын дүрэм”, “MNS 5023. Max, махан бүтээгдэхүүн. Эрүүл ахуйн аюулгүй байдлын үндсэн шаардлага” стандартуудыг заавал мөрднө.
- Тухайн max нь өөрийн өвөрмөц үнэр, чанар байдлаа алдаж муудсан буюу гадны ямар нэгэн үнэргүй байх, зохих байгууллагаас бараанд гарал үүслийн гэрчилгээг нийлүүлэлт тухай бүр нь захиалагчид ирүүлэх.

- Max нөөцлөх, мах хадгалах стандартын агуулахтай байх.
- Үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан мах нийлүүлэх / хөрөөдсөн байх/
- Мэдэрхүйн эрхтнээр үнэлэхэд шаардлагад нийцсэн байх
- Барааны чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.
- Түгээгч эрүүл ахуйн шаардлагыг бүрэн хангасан байх
- Бараа нь цээжний хөндийд дотор эрхтэн, дотор өөх, улаан хоолойг бүрэн авсан байх ба цусны үлдэгдэлгүй, сэвс, хялгас, мал амьтны шээс, ялгадас, шороо зэрэг гадны бохирдолгүй байх
- Агуулахад удаан хадгалагдсан барааг нийлүүлэхгүй байх
- Шаардлага хангахгүй бүтээгдэхүүн дээр хорогдол тооцуулж байх
- Max нь НМХГ-аас эрсдэлтэй бүтээгдэхүүн гэж үнэлэгддэг тул итгэмжлэгдсэн лабораторид сар бүр шинжилгээнд хамруулж дүгнэлтийг захиалагчид ирүүлэх

Бүтээгдэхүүний баглаа боодол, тээвэрлэлт:

- Зориулалтын хөлдөөх төхөөрөмж бүхий зооринд технологийн дагуу боловсруулалт хийн гүйцэд хөлдөөсөн байх бөгөөд гүний температур 8°C-ээс ихгүй байна
- Бүтээгдэхүүнийг тусгай зориулалтын механик гэмтэлд оруулахгүй чанар байдлыг нь алдагдуулахгүй бүхээгтэй хөргүүртэй тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэнэ

2. ТӨМС, ХҮНСНИЙ НОГООНЫ БАГЦ. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ерөнхий шаардлага: Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улсын “Хүнсний тухай” хууль, “Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай” хуулийн заалтыг хангасан байх бөгөөд хүний бие махбодийн хэвийн үйл ажиллагаа, өсөлт хөгжилтийг дэмжих, үндсэн шимт бодис, эрдэс, амин дэмийн зохистой хэмжээ агуулагдсан байх. Монгол Улсын болон олон улсын стандарт шаардлагыг хангасан түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлж, хүний эрүүл мэндийг дэмжин хамгаалах шаардлагатай хүнсийг үйлдвэрлэгч эсхүл албан ёсны гэрээт борлуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан нийлүүлнэ. Хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан гарал үүслийн гэрчилгээ болон дагалдах шинжилгээний бичгүүдийг нийлүүлэлт тухай бүрд тогтмол өгч байх шаардлагатай.

Техникийн тодорхойлолт: Нийлүүлэгдэх бараа бүтээгдэхүүн нь дор дурдсан чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

№	Бараа болон холбогдох үйлчилгээний нэр	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Техникийн тодорхойлолт болон стандарт шаардлага	Сав баглаа боодол	
1	Төмс, хүнсний ногоо	Төмс	MNS 0258. Төмс	Хүнсний зориулалтын сав баглаа боодолтой байна.	
2		Лууван	MNS ISO 2166:2003		
3		Байцай	MNS 0255. Бөөрөнхий байцаа.		
4		Сонгино	MNS 0260. Бөөрөнхий сонгино		
5		Сармис	MNS 0267. Сармис		
6		Шар манжин	MNS 0268. Шар манжин		
7		Хүрэн манжин	MNS 0269		
8	Нарийн ногоо	Салат навч	MNS 0277. Салат		
9		Дүлү	MNS 5607-2006		
10		Буйцаа	MNS 0174-1982		
11		Ногоон сонгино	MNS 0259. Урт сонгино		
12		Чинжүү	MNS 0279-1982		
13		Улаан лооль	MNS 0264. Лооль. Техникийн ерөнхий шаардлага		
14		Цэцэгт байцаа	MNS 0257. Цэцэгт байцаа		
15		Сармисны гол	MNS 258-2006		
16		Хулуу			
17		Өргөст хэмх	MNS ISO 7560. Өргөст хэмх. Хадгалалт ба хөргөлттэй тээвэрлэлт		
18		Юуцай	MNS 258-2006		
19		Цагаан гаа			
20		Цагаан лууван			
21		Хаш			

- Төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, үр тариа зэрэг ургамлын гаралтай хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнд “MNS SAC 193. Хүнсний бүтээгдэхүүн дэх хорт болон бохирдуулагч бодисын ерөнхий стандарт”, “MNS 6420. Хүнсний ногоо, жимс, жимсгэнэ, мал амьтны тэжээлд агуулагдах нитратын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ”, “MNS 5868. Хүнсний бүтээгдэхүүн дэх пестицидийн үлдэгдлийн зөвшөөрөгдөх дээд

хэмжээ”, “MNS 4504. Хүнсний бүтээгдэхүүн дэх хүнд металлын зөвшөөрөгдөх хэмжээ” үндэсний стандартыг заавал мөрдөнө.

- Стандартын агуулах савтай, тариалалтын талбайтай байх.
- Дотооддоо тарьж ургулсан ялзарч муудаагүй, гэмтэж харлаагүй шинэ бүтээгдэхүүн хүлээн авна.
- Бүтээгдэхүүний шинжилгээний бичиг улсын байцаагчийн дүгнэлтийг хавсарган хүлээн авна.
- Тухайн бүтээгдэхүүний хэмжээ нь хэт том эсвэл хэт жижиг биш, төмс 40-50 гр, лууван 60-80 гр, сонгино 50-80 гр дундажтай байх.
- Шаардлага хангаагүй бүтээгдэхүүн дээр хорогдол тооцуулж байх. /хөлдөж хайрагдах, харлаж гэмтсэн тохиолдолд/
- Түгээгч эрүүл ахуйн шаардлагыг бүрэн хангасан байх
- Барааны чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

Бүтээгдэхүүний баглаа боодол, тээвэрлэлт:

- Бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэхдээ “Төмс хүнсний ногоо тээвэрлэлт” MNS 5648:2006 стандартын шаардлагыг хангасан байх
- Нийлүүлэгч нь хүнсний бүтээгдэхүүнийг зориулалтын саванд савласан байх
- Бүтээгдэхүүний хаяг шошго бүрэн байх

3. Гурил, гоймон багц. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ерөнхий шаардлага: Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улсын “Хүнсний тухай” хууль, “Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай” хуулийн заалтыг хангасан байх бөгөөд хүний бие махбодийн хэвийн үйл ажиллагаа, өсөлт хөгжилтийг дэмжих, үндсэн шимт бодис, эрдэс, амин дэмийн зохиостой хэмжээ агуулагдсан байх. Монгол Улсын болон олон улсын стандарт шаардлагыг хангасан түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлж, хүний эрүүл мэндийг дэмжин хамгаалах шаардлагатай хүнсийг үйлдвэрлэгч эсхүл албан ёсны гэрээт борлуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан нийлүүлнэ. Хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан гарал үүслийн гэрчилгээ болон дагалдах шинжилгээний бичгүүдийг нийлүүлэлт тухай бүрд тогтмол өгч байх шаардлагатай.

Техникийн тодорхойлолт: Нийлүүлэгдэх бараа бүтээгдэхүүн нь дор дурдсан чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

№	Бараа болон холбогдох үйлчилгээний нэр	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Техникийн тодорхойлолт болон стандарт шаардлага	Сав баглаа боодол
1	Гурил	Дээд сортын	<ul style="list-style-type: none"> MNS 6812. Буудайн баяжуулсан гурил. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 0244. Буудайн гурил. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 3869. Хөх тарианы гурил. Техникийн шаардлага MNS 2091. Арвайн гурил. Техникийн шаардлага 	Хүнсний зориулалтын сав баглаа боодолтой байна.
2		1-р сортын		
3		2-р сортын		
4		Хэрчсэн гурил		
5		Бүхэл үрийн гурил		
6		Хүнсний хивэг		
7	Гоймон	Олон хэлбэрт гоймон	<ul style="list-style-type: none"> MNS 0142. Гоймон. Техникийн шаардлага MNS 4148. Зөвлөн улаан буудайн гоймонгийн гурил. 	
8		Нарийн туузан		
9		Нарийн туузан баяжуулсан		
10		Шпагетти нарийн		
11		Шпагетти хөндий		
12		Пүнтүз		

- Нийлүүлэх гурил нь Монгол улсад үйлдвэрлэгдсэн эсхүл түүнтэй дүйцэх гурил байна.
- Импортын бичигтэй, гарал үүсэл тодорхой стандартын шаардлага хангасан дээд сортын бүтээгдэхүүн хүлээн авна.
- Нийлүүлэгч нь өөрийн байгууллагадаа итгэмжлэгдсэн лабораторитой бол бүтээгдэхүүнийг шинжилгээнд сар бүр хамруулж захиалагч талд ирүүлэн хянуулж бараа бүтээгдэхүүнийг нийлүүлэх
- Түгээгч эрүүл ахуйн шаардлагыг бүрэн хангасан байх
- Барааны чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

Бүтээгдэхүүний баглаа боодол, тээвэрлэлт:

- Савласан шуудай, уут нь “Савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шошголтод тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6648:2016 стандартын шаардлагыг хангасан байх
Үүнд:
 - ✓ Барааны тэмдэг ба үйлдвэрлэгчийн нэр хаяг
 - ✓ Бүтээгдэхүүний нэр, ангилал, цэвэр жин
 - ✓ Үйлдвэрлэсэн он, сар, өдөр
 - ✓ Орц найрлага, илчлэг чанар
 - ✓ Хадгалах хугацаа, хадгалах нөхцөл
 - ✓ Цувралын дугаар
- Гурилан бүтээгдэхүүн хүлээн авахдаа тухайн өдрийн шинэ бүтээгдэхүүнийг хүлээн авна.
- Бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэхдээ “Үр тариа, гурил, будаа тээвэрлэлт” MNS 5649:2006 стандартын шаардлагыг хангасан байх

4. Будааны төрлийн багц. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ерөнхий шаардлага: Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улсын “Хүнсний тухай” хууль, “Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай” хуулийн заалтыг хангасан байх бөгөөд хүний бие махбодийн хэвийн үйл ажиллагаа, өсөлт хөгжилтийг дэмжих, үндсэн шимт бодис, эрдэс, амин дэмийн зохицой хэмжээ агуулагдсан байх. Монгол Улсын болон олон улсын стандарт шаардлагыг хангасан түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлж, хүний эрүүл мэндийг дэмжин хамгаалах шаардлагатай хүнсийг үйлдвэрлэгч эсхүл албан ёсны гэрээт борлуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан нийлүүлнэ. Хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан гарал үүслийн гэрчилгээ болон дагалдах шинжилгээний бичгүүдийг нийлүүлэлт тухай бүрд тогтмол өгч байх шаардлагатай.

Техникийн тодорхойлолт: Нийлүүлэгдэх бараа бүтээгдэхүүн нь дор дурдсан чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

№	Бараа болон холбогдох үйлчилгээний нэр	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Техникийн тодорхойлолт болон стандарт шаардлага	Сав баглаа боодол
1	Олон төрөлт	Цагаан будаа	MNS ISO 7301. Цагаан будаа. Техникийн ерөнхий шаардлага	Хүнсний зориулалтын сав баглаа боодолтой байна.
2		Шар будаа	MNS 0533. Шар будаа. Техникийн шаардлага	
3		Гурвалжин будаа	MNS 6511. Гурвалжин будаа. Техникийн шаардлага	
4		Хүүхдийн будаа	MNS 0243. Хүүхдийн будаа. Техникийн ерөнхий шаардлага	
5		Хөц будаа	MNS 4515. Хөц будаа	
6	Шош	Шар шош	MNS 5272. Хүнсний хошуу тария. Техникийн ерөнхий шаардлага	
7		Вандуй		
8		Эрдэнэ шиш		
9	Овьёос		MNS 5272. Хүнсний хошуу тария. Техникийн ерөнхий шаардлага	
10	Элсэн чихэр		MNS SAC 212. Элсэн чихэр	

- Импортын бичигтэй, гарал үүсэл тодорхой стандартын шаардлага хангасан дээд сортын бүтээгдэхүүн хүлээн авна.
- Түгээгч эрүүл ахуйн шаардлагыг бүрэн хангасан байх
- Барааны чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

Бүтээгдэхүүний баглаа боодол, тээвэрлэлт:

- Савласан будааны шуудай, уут нь “Савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шошгололтод тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6648:2016 стандартын шаардлагыг хангасан байх
Үүнд:
 - ✓ Барааны тэмдэг ба үйлдвэрлэгчийн нэр хаяг
 - ✓ Бүтээгдэхүүний нэр, ангилал, цэвэр жин

- ✓ Үйлдвэрлэсэн он, сар, өдөр
 - ✓ Орц найрлага, илчлэг чанар
 - ✓ Хадгалах хугацаа, хадгалах нөхцөл
 - ✓ Цувралын дугаар
- Бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэхдээ “Үр тариа, гурил, будаа тээвэрлэлт” MNS 5649:2006 стандартын шаардлагыг хангасан байх

5. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ерөнхий шаардлага: Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улсын “Хүнсний тухай” хууль, “Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай” хуулийн заалтыг хангасан байх бөгөөд хүний бие махбодийн хэвийн үйл ажиллагаа, өсөлт хөгжилтийг дэмжих, үндсэн шимт бодис, эрдэс, амин дэмийн зохицтой хэмжээ агуулагдсан байх. Монгол Улсын болон олон улсын стандарт шаардлагыг хангасан түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлж, хүний эрүүл мэндийг дэмжин хамгаалах шаардлагатай хүнсийг үйлдвэрлэгч эсхүл албан ёсны гэрээт борлуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан нийлүүлнэ. Хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан гарал үүслийн гэрчилгээ болон дагалдах шинжилгээний бичгүүдийг нийлүүлэлт тухай бүрд тогтмол өгч байх шаардлагатай.

Техникийн тодорхойлолт: Нийлүүлэгдэх бараа бүтээгдэхүүн нь дор дурдсан чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

№	Бараа болон холбогдох үйлчилгээний нэр	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл		Техникийн тодорхойлолт болон стандарт шаардлага	Сав баглаа боодол			
1	Цагаан идээ	Тараг (чихрийн агууламж нь100 гр-д 5%-иас ихгүй)		MNS 4229 Эсэг цагаан идээ. Техникийн ерөнхий шаардлага	Хүнсний зориулалтын сав баглаа боодлтой байна.			
2		Цөцгийн тос		<ul style="list-style-type: none"> • MNS 6652. Цөцгийн тос. Техникийн шаардлага • MNS 4528. Тослог цагаан идээ. Техникийн шаардлага 				
3		Зөөхий		MNS 4528. Тослог цагаан идээ. Техникийн шаардлага				
4		Шингэн сүү	Үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан сүү	MNS 0219. Үндны сүү. Техникийн ерөнхий шаардлага				
			Малын түүхий сүү	MNS 4228. Малын түүхий сүү. Техникийн шаардлага				
5		Ааруул		MNS 4230:2005 Ураглаг цагаан идээ. Техникийн шаардлага				
6		Ээзгий						
		Аарц						

- Сүү, сүүн бүтээгдэхүүнд “MNTR 2, Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, худалдаанд мөрдөх техникийн зохицуулалт” –ыг заавал мөрдөнө.
- Барааны чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.
- Монгол хэл дээр боловсруулалт, хадгалалтын хугацаа зэрэг хуульд заасан мэдээллтийг бүрэн багтаасан шошгын мэдээлэлтэй байна.
- Бүтээгдэхүүний нийлүүлэлт болгонд гарал үүсэл, ариун цэврийн гэрчилгээ ирүүлнэ.
- Түгээгч эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байх

Бүтээгдэхүүний баглаа боодол, тээвэрлэлт:

- Савласан уут нь “Савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шошгололтод тавих өрөнхий шаардлага” MNS 6648:2016 стандартын шаардлагыг хангасан байх
Үүнд:
 - ✓ Барааны тэмдэг ба үйлдвэрлэгчийн нэр хаяг
 - ✓ Бүтээгдэхүүний нэр, ангилал, цэвэр жин
 - ✓ Үйлдвэрлэсэн он, сар, өдөр
 - ✓ Орц найрлага, илчлэг чанар
 - ✓ Хадгалах хугацаа, хадгалах нөхцөл
 - ✓ Цувралын дугаар
- Шинэ, муудаж гэмтээгүй үйлвэрлэсэн огноо, хадгалах нөхлийг тодорхой бичсэн, стандартын шаардлага хангасан зориулалтын сав баглаа боодолтой бүтээгдэхүүнийг хүлээн авна.
- Шинжилгээний бичигтэй, хэрэв сав баглаа боодолгүй /задгай сүү сүүн бүтээгдэхүүн бол ариун цэврийн бичиг, гарал үүсэл нь тодорхой/ бүтээгдэхүүн хүлээн авна.
- Бүтээгдэхүүнийг зориулалтын хөргүүртэй тээврийн хэрэгслээр, баглаа боодол, бүтээгдэхүүний шинэлэг байдлыг алдагдуудахгүй тээвэрлэн хүргэнэ

6. Компотны материал, шүүсний багц. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ерөнхий шаардлага: Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улсын “Хүнсний тухай” хууль, “Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай” хуулийн заалтыг хангасан байх бөгөөд хүний бие махбодийн хэвийн үйл ажиллагаа, өсөлт хөгжилтийг дэмжих, үндсэн шимт бодис, эрдэс, амин дэмийн зохиостой хэмжээ агуулагдсан байх. Монгол Улсын болон олон улсын стандарт шаардлагыг хангасан түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлж, хүний эрүүл мэндийг дэмжин хамгаалах шаардлагатай хүнсийг үйлдвэрлэгч эсхүл албан ёсны гэрээт борлуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан нийлүүлнэ. Хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан гарал үүслийн гэрчилгээ болон дагалдах шинжилгээний бичгүүдийг нийлүүлэлт тухай бүрд тогтмол өгч байх шаардлагатай.

Техникийн тодорхойлолт: Нийлүүлэгдэх бараа бүтээгдэхүүн нь дор дурдсан чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

№	Бараа болон холбогдох үйлчилгээний нэр	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Техникийн тодорхойлолт болон стандарт шаардлага	Сав баглаа боодол
1	Компотны төрөл	Үзэм	MNS СAC 67. Жимс, жимсэн бүтээгдэхүүн. Үзэм	Хүнсний зориулалтын сав баглаа боодлой байна
2		Хар чавга	MNS ISO 4125. Хуурай болон хатаасан жимс тодорхойлолт, нэрийн жагсаалт	
3		Чангаанз	MNS ISO 7703. Чангаанз.	
4		Хатаасан алим	MNS ISO 7701. Хатаасан алим	
5		Алим	MNS СAC 299. Алим. Ерөнхий шаардлага	
6		Лимон		
7	Өтгөрүүлсэн шүүс	Чацаргана	• MNS 0687. Төрөл бүрийн жимс, жимсгэнэ, ногооны шүүс. Техникийн ерөнхий шаардлага	
8		Аньс,	• MNS 2826. Үхрийн нүдний шүүс	
9		Нэрс	• MNS 2827. Нэрсний шүүс	
10		Үхрийн нүд	• MNS 0664. Чацарганы шүүс ба нектар. Техникийн шаардлага	
11	Жимсний чанамал	Төрөл бүрийн болон таримал жимс, ногооны чанамал, нухаш (сахарын агууламж 100 гр-д 10гр-аас ихгүй)	• MNS 1054. Жимс, жимсгэний джем • MNS 0462. Жимсний чанамал • MNS 2697. Чацарганы чанамал /джем/	

- Барааны чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.
- Түгээгч эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байна.

Бүтээгдэхүүний баглаа боодол, тээвэрлэлт:

- Савласан уут нь “Савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шошгололтод тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6648:2016 стандартын шаардлагыг хангасан байх
Үүнд:
 - ✓ Барааны тэмдэг ба үйлдвэрлэгчийн нэр хаяг
 - ✓ Бүтээгдэхүүний нэр, ангилал, цэвэр жин
 - ✓ Үйлдвэрлэсэн он, сар, өдөр
 - ✓ Орц найрлага, илчлэг чанар
 - ✓ Хадгалах хугацаа, хадгалах нөхцөл
 - ✓ Цувралын дугаар
- Бүтээгдэхүүнийг зориулалтын хөргүүртэй тээврийн хэрэгслээр, баглаа боодол, бүтээгдэхүүний шинэлэг байдлыг алдагдуудахгүй тээвэрлэн хүргэнэ

7. Гурилан бүтээгдэхүүний багц. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ерөнхий шаардлага: Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улсын “Хүнсний тухай” хууль, “Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай” хуулийн заалтыг хангасан байх бөгөөд хүний бие махбодийн хэвийн үйл ажиллагаа, өсөлт хөгжилтийг дэмжих, үндсэн шимт бодис, эрдэс, амин дэмийн зохиостой хэмжээ агуулагдсан байх. Монгол Улсын болон олон улсын стандарт шаардлагыг хангасан түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлж, хүний эрүүл мэндийг дэмжин хамгаалах шаардлагатай хүнсийг үйлдвэрлэгч эсхүүл албан ёсны гэрээт борлуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан нийлүүлнэ. Хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан гарал үүслийн гэрчилгээ болон дагалдах шинжилгээний бичгүүдийг нийлүүлэлт тухай бүрд тогтмол өгч байх шаардлагатай.

Техникийн тодорхойлолт: Нийлүүлэгдэх бараа бүтээгдэхүүн нь дор дурдсан чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

№	Бараа болон холбогдох үйлчилгээний нэр	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Техникийн тодорхойлолт болон стандарт шаардлага	Сав баглаа боодл
1	Талх боов	Үдийн цайны боов	MNS 4578. Чанамал гурилан бүтээгдэхүүн. Ерөнхий техникийн шаардлага	Хүнсний зориулалтын сав баглаа боодлтой байна.
2		Боорцог	MNS 4661. Талх, талхан бүтээгдэхүүн. Техникийн ерөнхий шаардлага	
3		Талх зүссэн	MNS 4661. Талх, талхан бүтээгдэхүүн. Техникийн ерөнхий шаардлага	
4	Жигнэмэг	Импортын	<ul style="list-style-type: none"> MNS 6657. Жигнэмэг MNS 2488. Жигнэмэл гурилан бүтээгдэхүүн. Ерөнхий техникийн шаардлага 	
5		Дотоодын		

- Барааны чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.
- Шинжилгээний бичигтэй бүтээгдэхүүн хүлээн авна.
- Түгээгч эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байна.

Бүтээгдэхүүний баглаа боодол, тээвэрлэлт:

- Савласан будааны шуудай, уут нь “Савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шошгололтод тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6648:2016 стандартын шаардлагыг хангасан байх Үүнд:
 - ✓ Барааны тэмдэг ба үйлдвэрлэгчийн нэр хаяг
 - ✓ Бүтээгдэхүүний нэр, ангилал, цэвэр жин
 - ✓ Үйлдвэрлэсэн он, сар, өдөр
 - ✓ Орц найрлага, илчлэг чанар
 - ✓ Хадгалах хугацаа, хадгалах нөхцөл

- ✓ Цувралын дугаар
- Бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэхдээ “Үр тариа, гурил, будаа тээвэрлэлт” MNS 5649:2006 стандартын шаардлагыг хангасан байх

8. Хоол амтлагч болон зуурмагны материал. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ерөнхий шаардлага: Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улсын "Хүнсний тухай" хууль, "Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай" хуулийн заалтыг хангасан байх бөгөөд хүний бие махбодийн хэвийн үйл ажиллагаа, өсөлт хөгжилтийг дэмжих, үндсэн шимт бодис, эрдэс, амин дэмийн зохицой хэмжээ агуулагдсан байх. Монгол Улсын болон олон улсын стандарт шаардлагыг хангасан түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлж, хүний эрүүл мэндийг дэмжин хамгаалах шаардлагатай хүнсийг үйлдвэрлэгч эсхүл албан ёсны гэрээт борлуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан нийлүүлнэ. Хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан гарал үүслийн гэрчилгээ болон дагалдах шинжилгээний бичгүүдийг нийлүүлэлт тухай бүрд тогтмол өгч байх шаардлагатай.

Техникийн тодорхойлолт: Нийлүүлэгдэх бараа бүтээгдэхүүн нь дор дурдсан чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.

№	Бараа болон холбогдох үйлчилгээний нэр	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Техникийн тодорхойлолт болон стандарт шаардлага	Сав баглаа боодол
1	Ургамлын тос	Буурцагны	• MNS 6646, Ургамлын гаралтай хүнсний тос. Техникийн ерөнхий шаардлага • MNS 6646. Ургамлын гаралтай хүнсний тос. Техникийн ерөнхий шаардлага	Хүнсний зориулалтын сав баглаа боодлой байна.
2		Наранцэцгийн	MNS SAC 33. Ургамлын хүнсний тос. Шахуургын ба цэвэршуулсан оливын тос, цэвэршуулсан оливын үлдэгдэл тос.	
3		Оливын	Codex standard 192. Хүнсний нэмэлтийн ерөнхий стандарт	
4	Хуурай хоол амтлагч	Хүнсний сода	MNS 0356. Талхны шахмал эсгэх хөрөнгө	
5		Исгэгч	MNS 5046. Хүнсний зориулалтын иоджуулсан давс. Техникийн ерөнхий шаардлага	
6		Иоджуулсан давс	MNS 5519. Хоол амтлагч. Техникийн ерөнхий шаардлага	
7		Хар перец		
8		Лаврын навч		

- Барааны чанар аюулгүй байдлыг хангах стандартын үзүүлэлт, шаардлага болон техникийн тодорхойлолтыг бүрэн хангасан байна.
- Шинжилгээний бичигтэй бүтээгдэхүүн хүлээн авна.

- Түгээгч эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байна.

Бүтээгдэхүүний баглаа боодол, тээвэрлэлт:

- Савласан будааны шуудай, уут нь “Савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шошгололтод тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6648:2016 стандартын шаардлагыг хангасан байх

Үүнд:

- ✓ Барааны тэмдэг ба үйлдвэрлэгчийн нэр хаяг
- ✓ Бүтээгдэхүүний нэр, ангилал, цэвэр жин
- ✓ Үйлдвэрлэсэн он, сар, өдөр
- ✓ Орц найрлага, илчлэг чанар
- ✓ Хадгалах хугацаа, хадгалах нөхцөл
- ✓ Цувралын дугаар